A helyi gazdaság lehetőségeinek feltérképezése a „Dunakanyar Északi Partjának” mikrotérségében

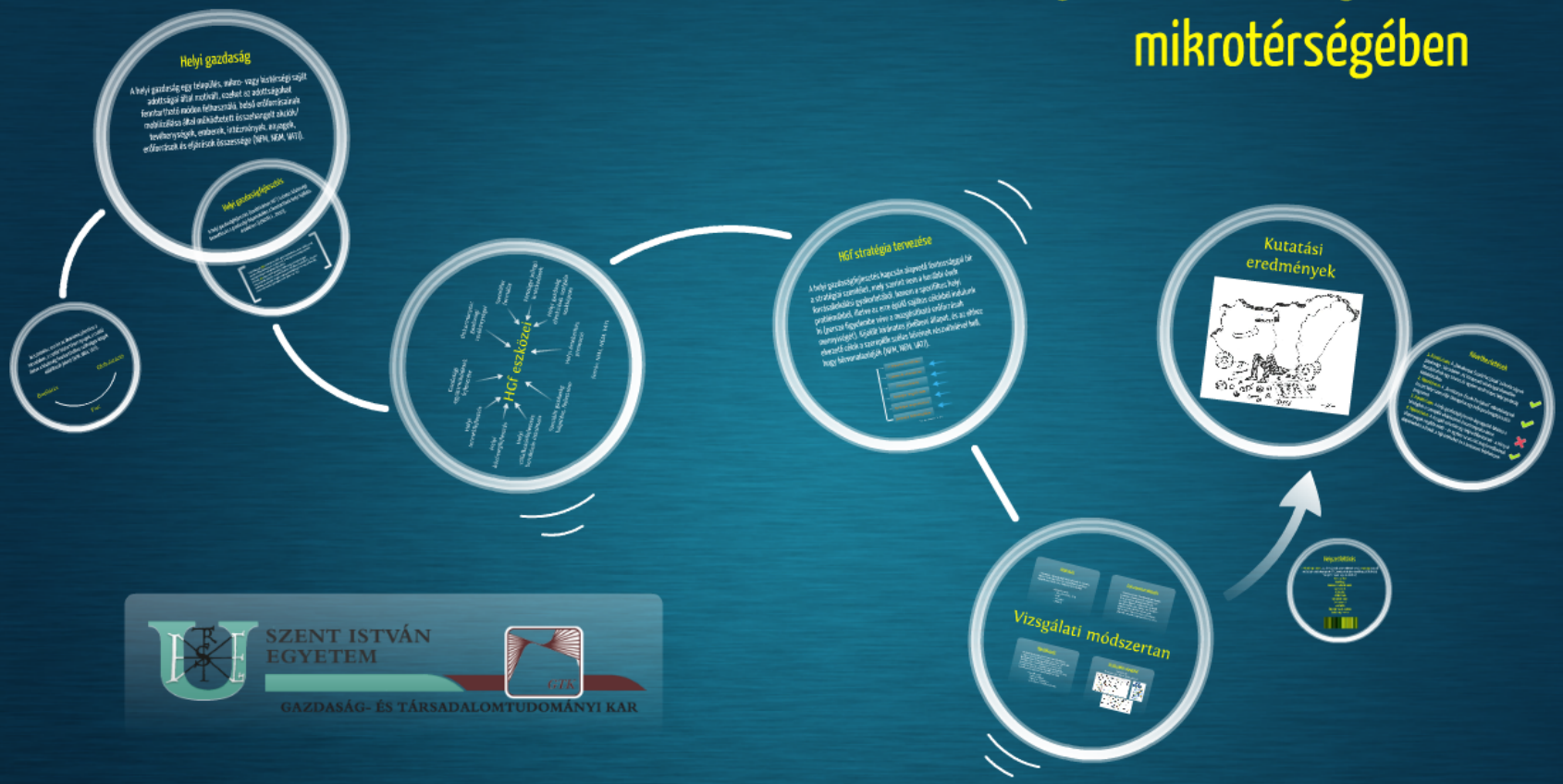

SZENT ISTVÁN EGYETEM
GAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

Szent István Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Gödöllő, 2013.
Készítette: Áldorfai György
Egyedi György Regionális Tudományok Doktori Iskola

Prezi

A helyi gazdaság lehetőségeinek feltérképezése a „Dunakanyar Északi Partjának” mikrotérségében

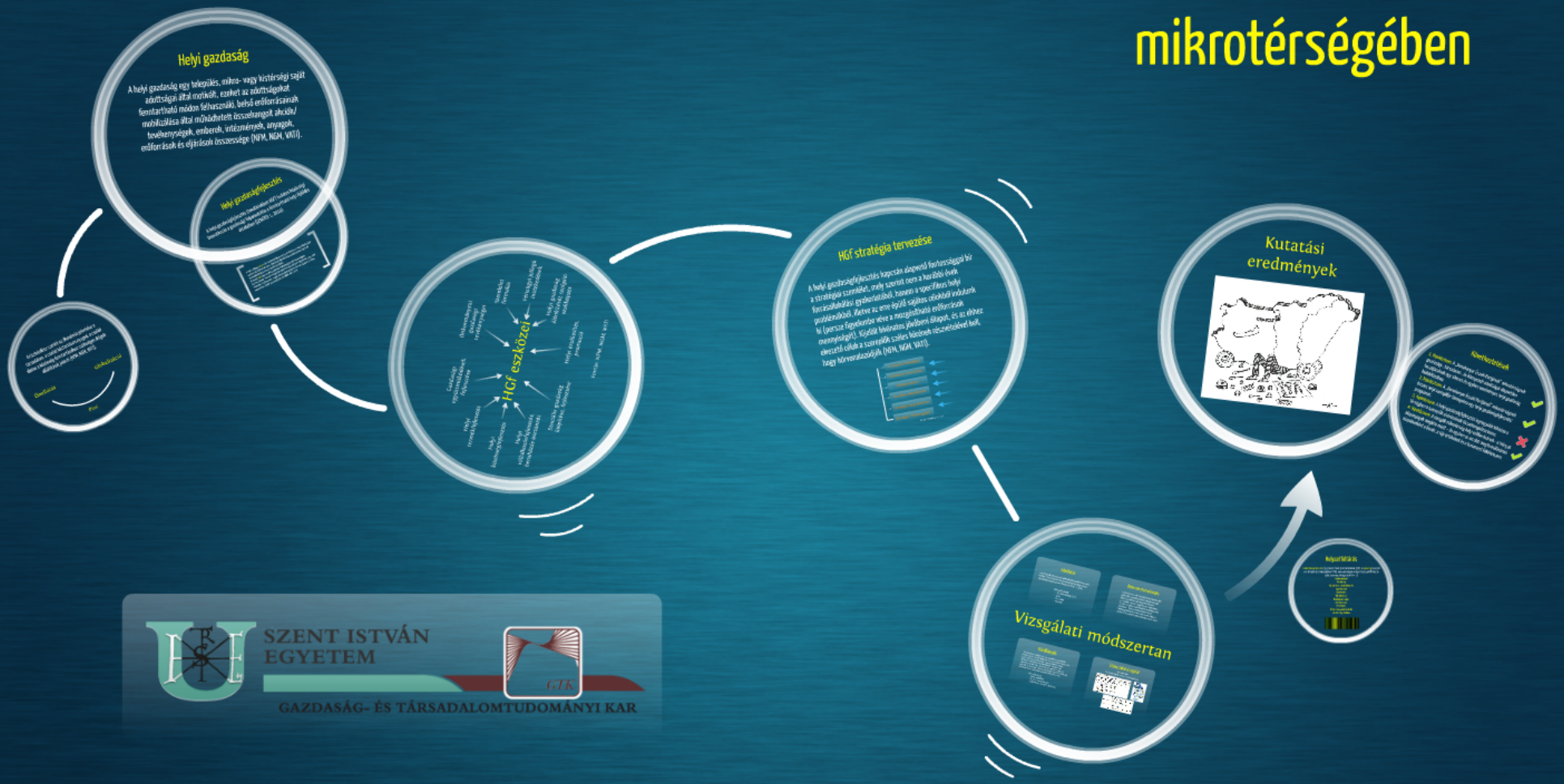

SZENT ISTVÁN EGYETEM
GTK
GAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

Szent István Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Gödöllő, 2013.
Készítette: Áldorfai György
Egyedi György Regionális Tudományok Doktori Iskola

Prezi

Arisztotelész szerint az ökonómia jelentése a társadalom, a család háztartáson nyugvó, a család illetve a közösség fenntartásához szükséges dolgok előállítását jelenti (NFM, NGM, VATI).

Önellátás

Globalizáció

Piac

Prezi

Helyi gazdaság

A helyi gazdaság egy település, mikro- vagy kistérségi saját adottságai által motivált, ezeket az adottságokat fenntartható módon felhasználó, belső erőforrásainak mobilizálása által működtetett összehangolt akciók/ tevékenységek, emberek, intézmények, anyagok, erőforrások és eljárások összessége (NFM, NGM, VATI).

Helyi gazdaságfejlesztés

A helyi gazdaságfejlesztés (továbbiakban HGF) tudatos közösségi beavatkozás a gazdasági folyamatokba a fenntartható helyi fejlődés érdekében (LENGYEL I., 2010).

Prezi

Helyi gazdaságfejlesztés

A helyi gazdaságfejlesztés (továbbiakban HGf) tudatos közösségi beavatkozás a gazdasági folyamatokba a fenntartható helyi fejlődés érdekében (LENGYEL I., 2010).

A HGf elsődleges célja a fenntartható helyi gazdaság létrehozása, a helyi vállalkozások számára működő belső piacot, továbbá a helyi lakosság számára pedig megfelelő munkalehetőség és életszínvonal biztosítása.
Kifejezett cél, hogy az adott gazdasági tevékenység eredményei helyben hasznosuljanak, akár mint megvásárolható termék, elérhető szolgáltatás, vagy mint munkahely és jövedelem. Vagyis a helyi gazdaságfejlesztés nem egyszerűen helyi, hanem helyi érdekű gazdaságfejlesztés (NFM, NGM, VATI).

Prezi

A HGf elsódleges célja a fenntartható helyi gazdaság létrehozása, a helyi vállalkozások számára működő belső piacot, továbbá a helyi lakosság számára pedig megfelelő munkalehetőség és életszínvonal biztosítása.
Kifejezett cél, hogy az adott gazdasági tevékenység eredményei helyben hasznosuljanak, akár mint megvásárolható termék, elérhető szolgáltatás, vagy mint munkahely és jövedelem. Vagyis a helyi gazdaságfejlesztés nem egyszerűen helyi, hanem helyi érdekű gazdaságfejlesztés (NFM, NGM, VATI).

Prezi

HGf eszközei

- Gazdasági együttmüködések fejlesztése
- Önkormányzat gazdasági tevékenységei
- Helyi termékfejlesztés
- Szemlélet formálás
- Helyi közösségfejlesztés
- Pénzügyi jellegü intézkedések
- Helyi vállalkozásfejlesztés, beruházás ösztönzés
- Helyi gazdaság élénkítését szolgáló szakképzés
- Szociális gazdaság kiépítése, fejlesztése
- Helyi értékesítés, promoció

Forrás: NFM, NGM, VATI

Prezi

HGf stratégia tervezése

A helyi gazdaságfejlesztés kapcsán alapvető fontossággal bír a stratégiai szemlélet, mely szerint nem a korábbi évek forrásallokálási gyakorlatából, hanem a specifikus helyi problémákból, illetve az erre épülő sajátos célokból indulunk ki (persze figyelembe véve a mozgósítható erőforrások mennyiségét). Kijelölt kívánatos jövőbeni állapot, és az ehhez elvezető célok a szereplők széles körének részvételével kell, hogy körvonalazódjék (NFM, NGM, VATI).

Forrás: Bajmócy Z., 2011

Prezi

Forrás: Bajmócy Z., 2011

Prezi

Vizsgálati módszertan

Adatbázis

A hazai regionális folyamatok vizsgálatának legfontosabb forrásai azok a települési részletességű adatbázisok, amelyekből tetszőleges térségi aggregáltságú adatrendszerek állíthatók elő (TÓTH ET AL, 2006).

Felhasználásra került:

- TeIR, Erőforrástérkép, T-STAR
- 12 év
- 137 mutató
- 1644 adat

Dokumentumelemzés

A dokumentumelemzés a társadalomtudományi kutatási gyakorlatban a beavatkozásmentes vizsgálatok egyik fajtája. Ez az elemzés olyan vizsgálati módszerek összefoglaló elnevezése, amelyek az írott, vagy vizuális formában megjelenő emberi közlések tanulmányozására alkalmasak. A fejlesztési célzatú beavatkozások hatásvizsgálata esetén ennek a módszernek a tárgya a programok és projektek szövege (Rechnitzer et al., 2004).

Kérdőívezés

A kérdőívezésnek jelentősége abban van, hogy sikeres területfejlesztési stratégia, program csak akkor készíthető, ha az széles társadalmi bázisra épül. Meg kell tehát ismerni a térség helyi szereplőinek helyzetét, igényeit, véleményét, további biztosítani kell részvételüket a tervezési, sőt a megvalósítási munkák során. A területfejlesztés egyik fontos alapelve a szubszidiaritás, mely a helyi erők igényeinek érvényre juttatását, az alulról jövő kezdeményezések mozgásterének biztosítását jelenti (Tóth, 2008).

Felhasználásra került:

- nyílt és zárt kérdések
- online és személyes lekérdezés
- 1129 felhívás, 209 kitöltés, 18,5% arány

Statisztikai vizsgálat

Leíró statisztika

"Pontozáson alapuló" komplex mutatószámképzés

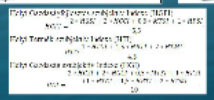

Prezi

Adatbázis

A hazai regionális folyamatok vizsgálatának legfontosabb forrásai azok a települési részletességű adatbázisok, amelyekből tetszőleges térségi aggregáltságú adatrendszerek állíthatók elő (TÓTH ET AL, 2006).

Felhasználásra került:

- TelR, Erőforrástérkép, T-STAR
- 12 év
- 137 mutató
- 1644 adat

Prezi

Dokumentumelemzés

A dokumentumelemzés a társadalomtudományi kutatási gyakorlatban a beavatkozásmentes vizsgálatok egyik fajtája. Ez az elemzés olyan vizsgálati módszerek összefoglaló elnevezése, amelyek az írott, vagy vizuális formában megjelenő emberi közlések tanulmányozására alkalmasak. A fejlesztési célzatú beavatkozások hatásvizsgálata esetén ennek a módszernek a tárgya a programok és projektek szövege (Rechnitzer et al., 2004).

Prezi

Kérdőívezés

A kérdőívezésnek jelentősége abban van, hogy sikeres területfejlesztési stratégia, program csak akkor készíthető, ha az széles társadalmi bázisra épül. Meg kell tehát ismerni a térség helyi szereplőinek helyzetét, igényeit, véleményét, továbbá biztosítani kell részvételüket a tervezési, sőt a megvalósítási munkák során. A területfejlesztés egyik fontos alapelve a szubszidiaritás, mely a helyi erők igényeinek érvényre juttatását, az alulról jövő kezdeményezések mozgásterének biztosítását jelenti (Tóth, 2008).

Felhasználásra került:

- nyilt és zárt kérdések
- online és személyes lekérdezés
- 1129 felkeresés, 209 kitöltés, 18,5% arány

Prezi

Statisztikai vizsgálat

Leíró statisztika

"Pontozáson alapuló" komplex mutatószámképzés

Részindex:		Index:	
Ha a mutató magas értéke tekinthető jó eredménynek:	Ha a mutató alacsony értéke tekinthető jó eredménynek:	*Tényező-Index*	*Témakör-Index*
$RI_n = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} X_i - X_{min}}{X_{max} - X_{min}}$	$RI_n = 1 - \left(\frac{\Sigma_{i=1}^{n} X_i - X_{min}}{X_{max} - X_{min}}\right)$	$TI = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} RI_n}{n}$	$TKI = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} (a_n \times TI)}{A}$

Jelmagyarázat:

RI_n: Vizsgált index n-edik részindexe

$\Sigma_{i=1}^{n} X_i$: A kérdőív i-edik kérdésére adott válaszok értékének átlaga

X_{min}: A kérdőív i-edik kérdésére adott válaszok minimum értéke

X_{max}: A kérdőív i-edik kérdésére adott válaszok maximum értéke

TI: Vizsgált Tényező Index

TRI: Vizsgált Témakör index

$\Sigma_{i=1}^{n} RI_n$: Az i-edik pillér mutatóinak részindexeinek összege

n: Az i-edik pillérben található válaszok száma

$\Sigma_{i=1}^{n} a_n$: A súlytényező

A: A súlytényezők összege

Helyi Gazdaságfejlesztés szubjektív Indexe (HGFI)

$$HGFI = \frac{2 * HGSI + 2 * HGCI + 0{,}5 * MTSI + 1 * HFSI}{5{,}5}$$

Helyi Termék szubjektív Indexe (HTI)

$$HTI7 \frac{1 * HTGI + 1{,}5 * HBTI + 2 * HTMI}{4{,}5}$$

Helyi Gazdaság szubjektív Indexe (HGI)

$$HGI = \frac{2 * HGSI + 2 * HGCI + 0{,}5 * MTSI + 1 * HFSI + 1 * HTGI + 1{,}5 * HBTI + 2 * HTMI}{10}$$

Prezi

"Pontozáson alapuló" komplex mutatószámképzés

Részindex:		Index:	
Ha a mutató magas értéke tekinthető jó eredménynek:	Ha a mutató alacsony értéke tekinthető jó eredménynek:	***Tényező-Index***	***Témakör-Index***
$RI_n = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} X_i - X_{min}}{X_{max} - X_{min}}$	$RI_n = 1 - \left(\frac{\Sigma_{i=1}^{n} X_i - X_{min}}{X_{max} - X_{min}}\right)$	$TI = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} RI_n}{n}$	$TKI = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} (a_n \times TI)}{A}$

Jelmagyarázat:

RI_n: Vizsgált index n-edik részindexe

$\Sigma_{i=1}^{n} X_i$: A kérdőív i-edik kérdésére adott válaszok értékének átlaga

X_{min}: A kérdőív i-edik kérdésére adott válaszok minimum értéke

X_{max}: A kérdőív i-edik kérdésére adott válaszok maximum értéke

TI: Vizsgált Tényező Index

TRI: Vizsgált Témakör index

$\Sigma_{i=1}^{n} RI_n$: Az i-edik pillér mutatóinak részindexeinek összege

n: Az i-edik pillérben található válaszok száma

$\Sigma_{i=1}^{n} a_n$: A súlytényező

A: A súlytényezők összege

Helyi Gazdaságfejlesztés szubjektív Indexe (HGFI)

$$HGFI = \frac{2 * HGSI + 2 * HGCI + 0{,}5 * MTSI + 1 * HFSI}{5{,}5}$$

Helyi Termék szubjektív Indexe (HTI)

$$HTI7 \frac{1 * HTGI + 1{,}5 * HBTI + 2 * HTMI}{4{,}5}$$

Helyi Gazdaság szubjektív Indexe (HGI)

$$HGI = \frac{2 * HGSI + 2 * HGCI + 0{,}5 * MTSI + 1 * HFSI + 1 * HTGI + 1{,}5 * HBTI + 2 * HTMI}{10}$$

Prezi

Helyzetfeltárás

A mikrotérség területe 153,3 km2 (a Szobi járás területének 35%), a népesség 16563 fő volt (a Szobi járás lakosságának 67%), mindezek alapján a népsűrűség 108 fű/km2 (a Szobi járás népsűrűsége 56,6 fő/km2)

Korösszetétel

Kisebbség

Közmű és a hulladékkezelés

Ingatlan árak

Közlekedés

Vállalkozások

Vendéglátó helyek

Civil szervezet

Fesztiválok

Önkormányzatok bevétele

Bruttó átlag fizetése

Prezi

Kutatási eredmények

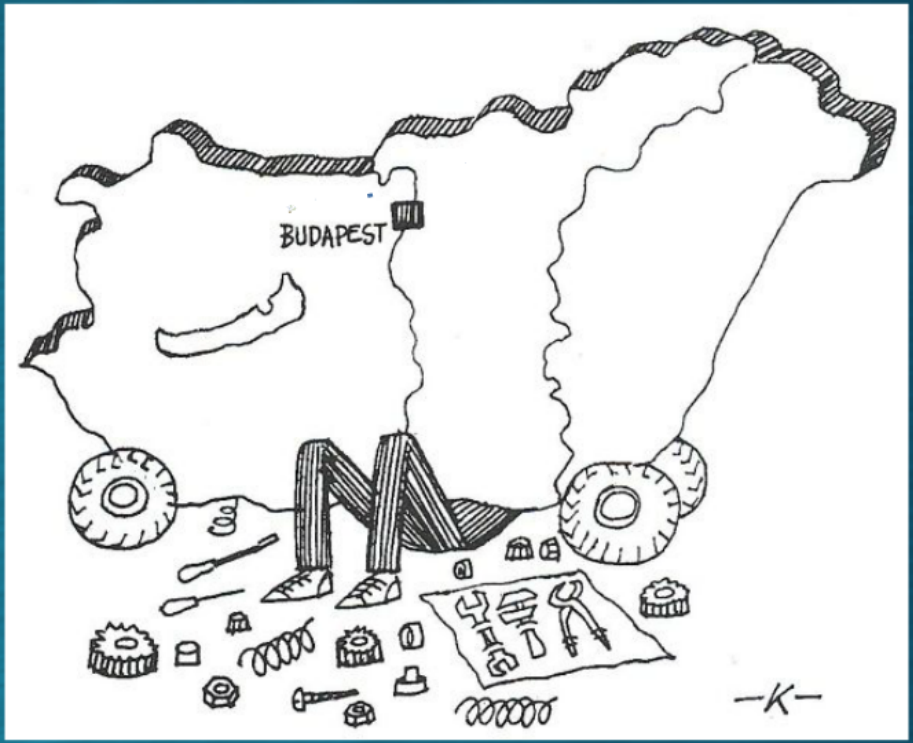

1. hipotézisem: A „D
gazdasági-, társadal
hozzájárulnak egy sik
kialakításához.
2. hipotézisem: A „Duna
összes helyi szereplője tá
programot.
3. hipotézisem: A helyi gazd
térségben a szereplők elvárá
4. hipotézisem: A vizsgált mik
alapanyagok megléte miatt – é
alapköveként a Dunát, a táji ért

Prezi

A megkérdezettek jelentős része szerint a következőket kellene fejleszteni:

- regionális turisztikai kapcsolatokat
- turizmust/idegenforgalmat
- települések közötti kapcsolatot
- vízpartok területét
- helyi termékeket előállítását és értékesítését

A megkérdezettek jelentős része szerint a Duna a következőket jelenti:

- a turizmus és annak lehetőségét
- arculatot és az összetartozást szimbolizálja

A megkérdezettek 100%-a szerint a térség nem használja ki a helyi erőforrásokat:

- olyan fejlesztések kellenek amik nem a környezet rovására megy, inkább integrálja azt
- A fel nem ismert erőforrásokat lokalizáni kell.
- pl.: humánerőforrás, a jelenlegi érdeklődési körök feltérképezése Magyarországon - mely helyben is megvalósíthatóak.

Prezi

Helyi Gazdaságfejlesztési eszközök előre vetített szubjektív Siker Indexe

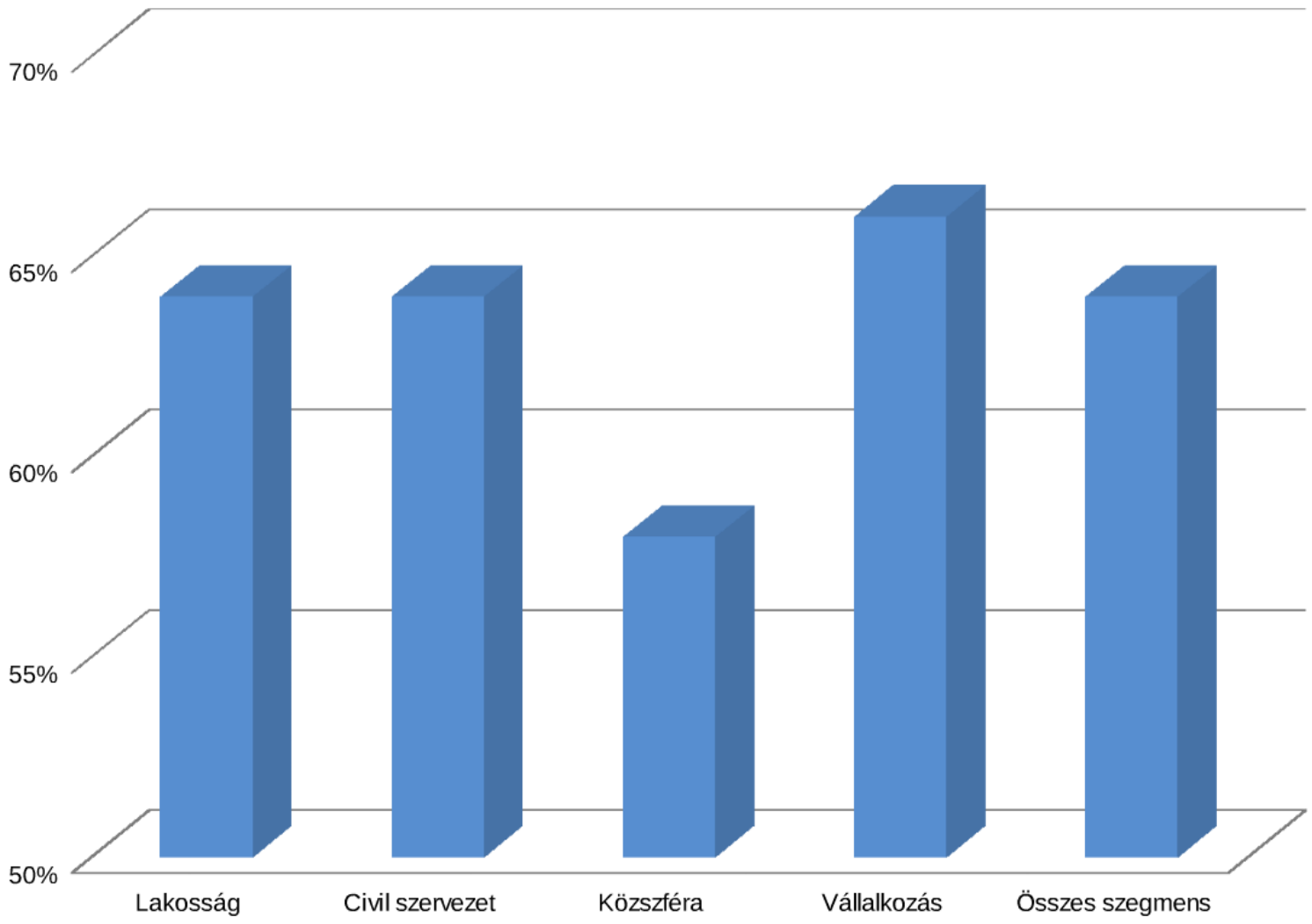

Prezi

Helyi Gazdaság ösztönzésé intézkedéseinek szubjektív Célszerűségi Indexe

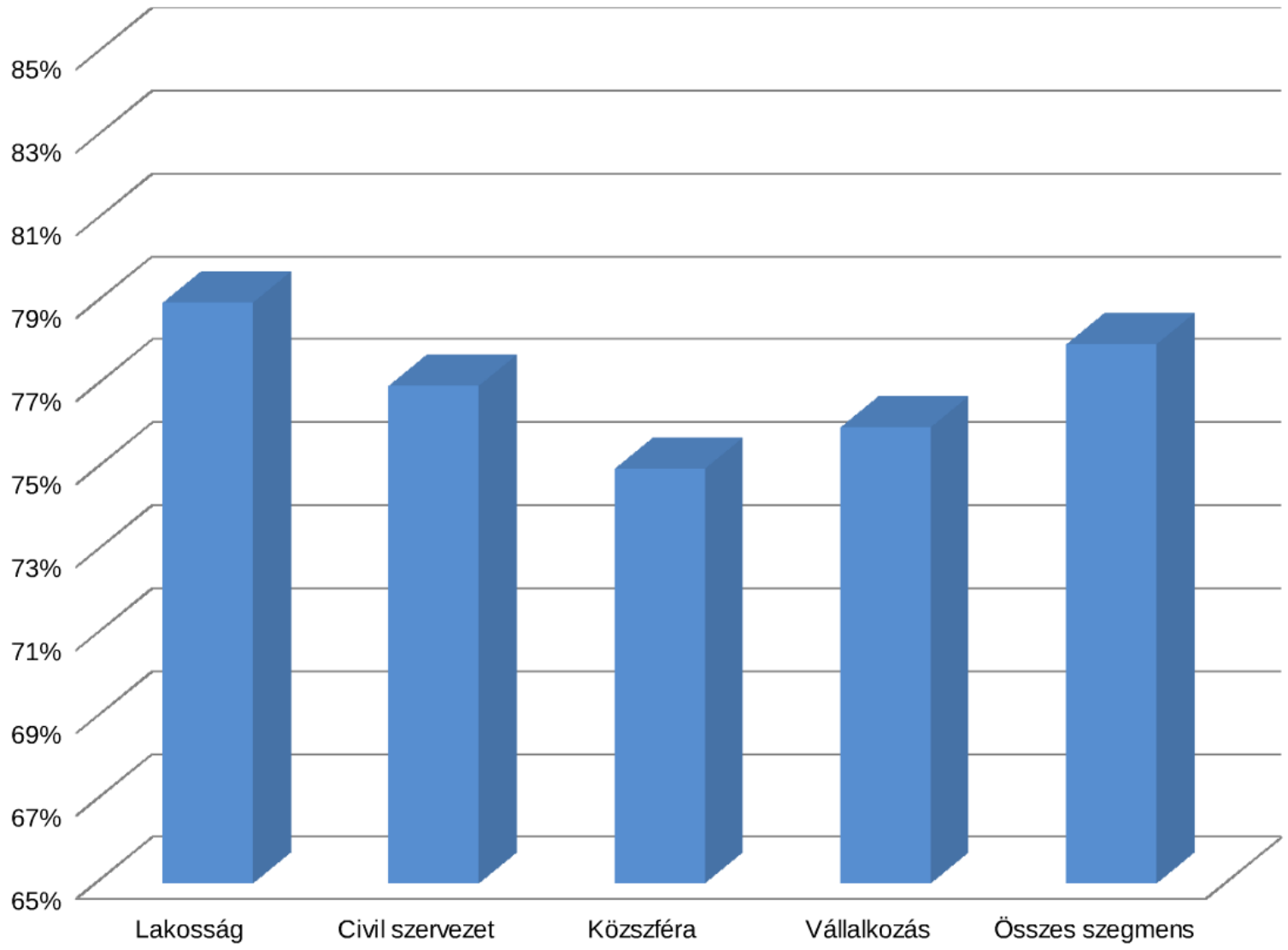

Prezi

Helyi Termékek és szolgáltatások vásárlási Gyakoriságának Indexe

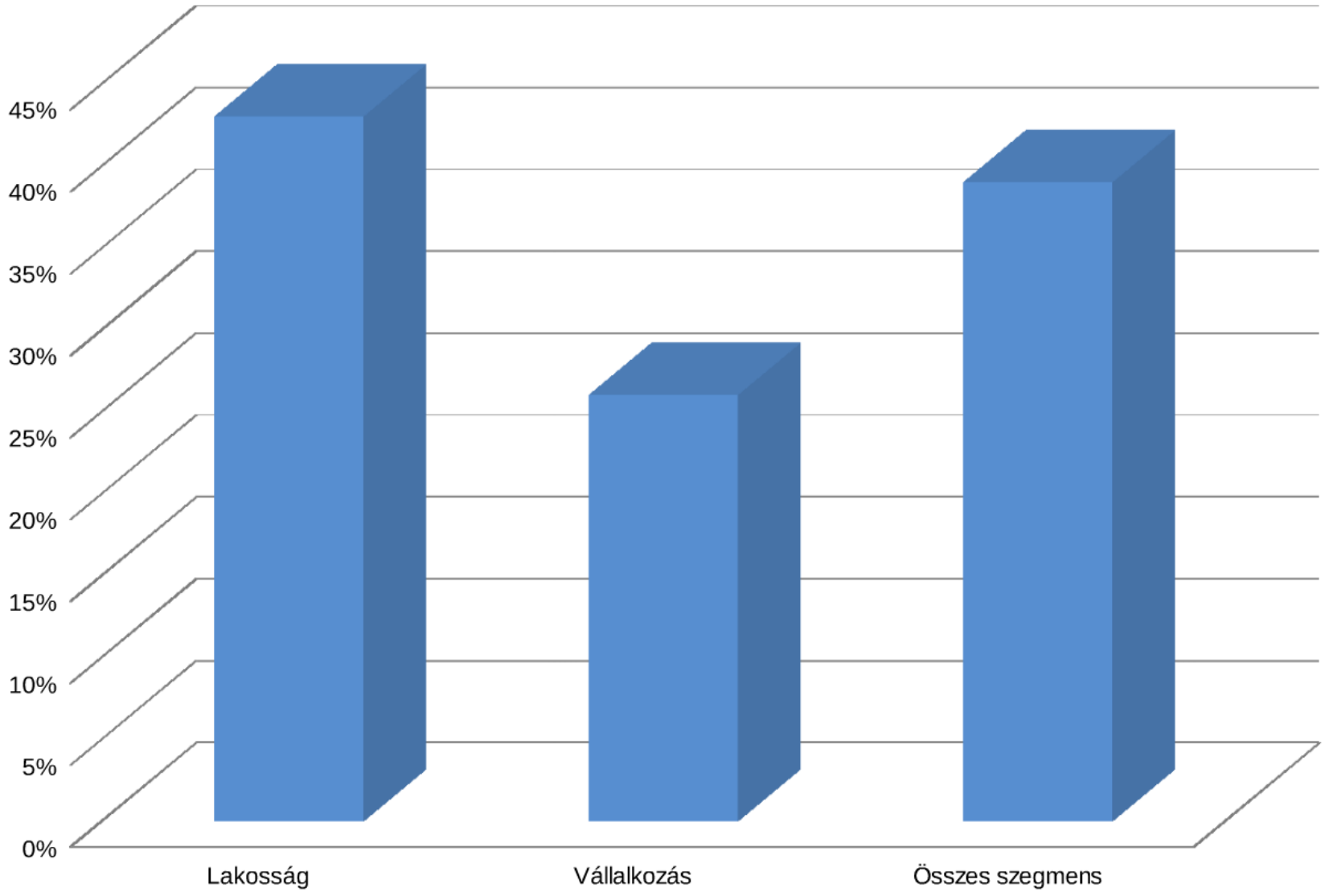

Prezi

Helyi term. és szolg. vásárlási Befolyásoló Tényezők szubjektív Indexe

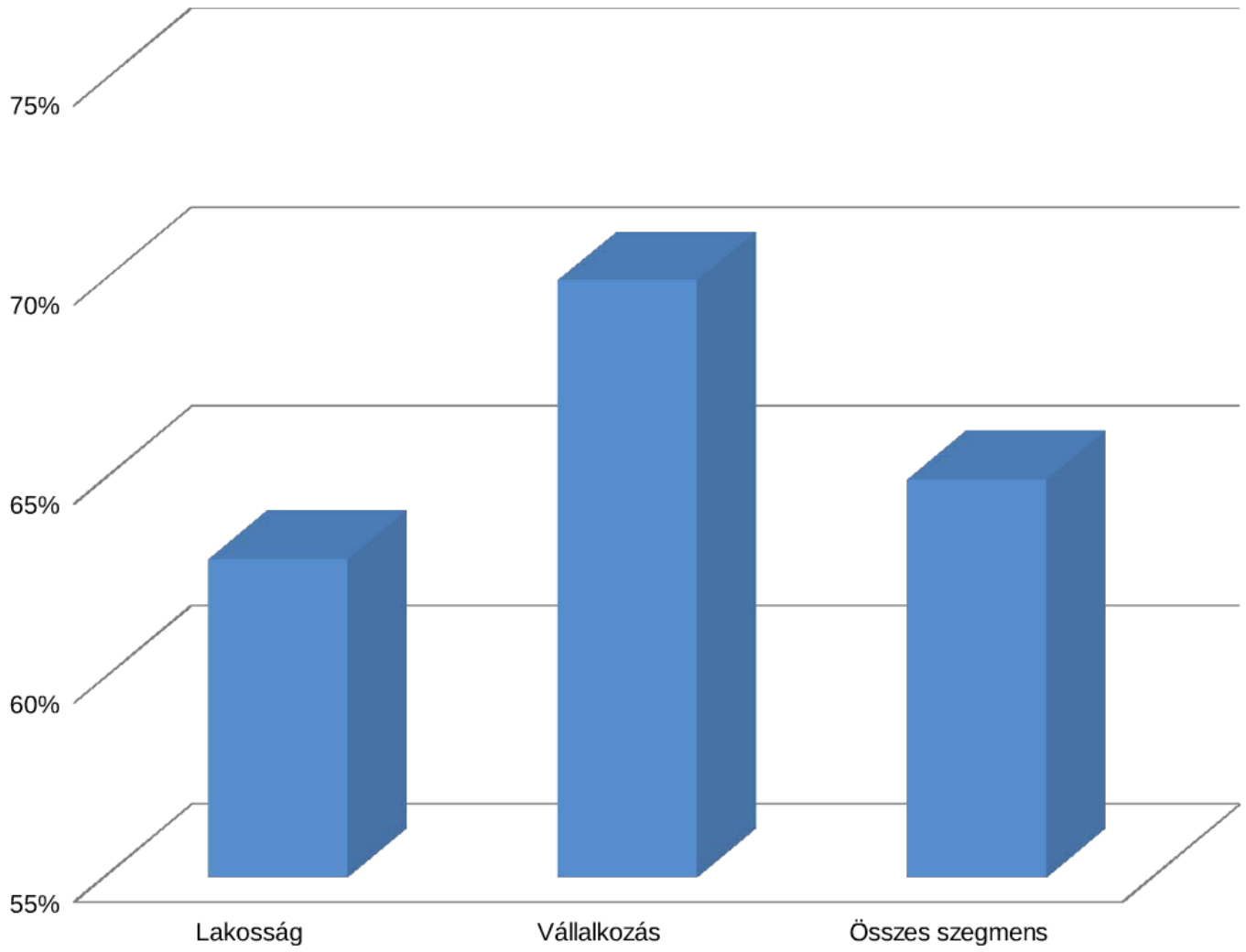

Prezi

Összes helyi szereplő véleményét tükröző indexek

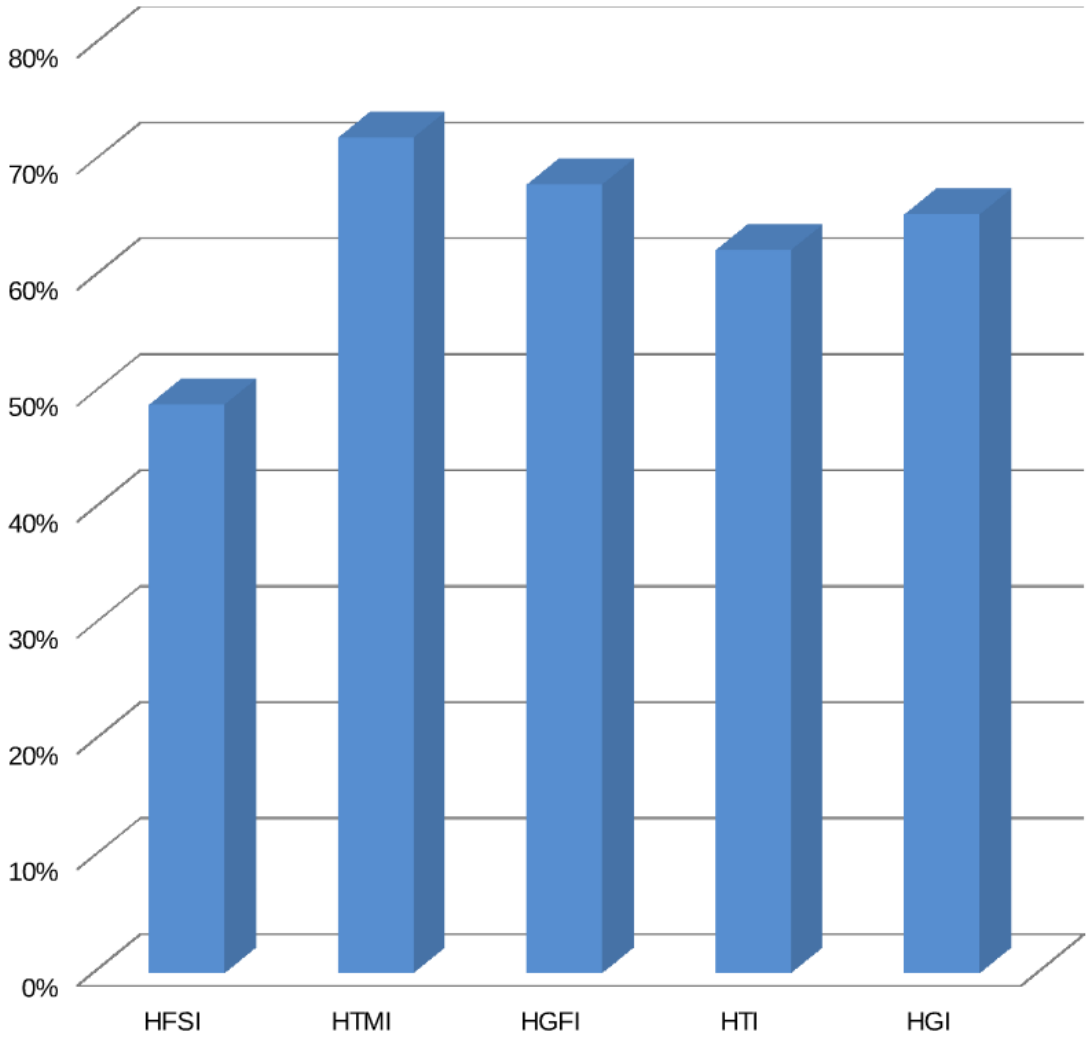

HFSI - Helyi Fejlodés Szubjektív Indexe
HTMI - Helyi Termék szubjektív Minoségi Indexe
HGFI - Helyi Gazdaságfejlesztés szubjektív Indexe
HTI - Helyi Termék szubjektív Indexe
HGI - Helyi Gazdaság szubjektív Indexe

Prezi

Következtetések

1. hipotézisem: A „Dunakanyar Északi Partjának” mikrotérségnek gazdasági-, társadalmi-, és környezeti adottságai alapvetően hozzájárulnak egy sikeres és egyben eredményes helyi gazdaság kialakításához. ✓

2. hipotézisem: A „Dunakanyar Északi Partjának” mikrotérségnek összes helyi szereplője támogatna egy helyi gazdaságfejlesztési programot. ✓

3. hipotézisem: A helyi gazdaságfejlesztés legnagyobb kihívása a térségben a szereplők elvárásainak összehangolása lenne. ✗

4. hipotézisem: A vizsgált mikrotérség helyi erőforrásának - a hiányzó alapanyagok megléte miatt – és egyben az arculat megformálásának alapköveként a Dunát, a táji értékeket és a turizmust feltételezem. ✓

Prezi

PhD. munkaterv az elkövetkező években

Átfogó szakirodalmi áttekintés a Helyi Gazdaságfejlesztésről

- hazai
- nemzetközi
- elemzési, mérési, monitoring rendszerek

Helyi Gazdaságfejlesztési mutatórendszer összeállítása

- objektív
- szubjektív

Vizsgálati módszertan kialakítása

- indexalkotás
- többváltozós elemzések (főkomponens-, klaszteranalízis)
- rendszerelmélet
- gyakorlati alkalmazhatósági vizsgálat

Adaptálhatósági szerkezet kialakítása

Prezi

Köszönöm szépen a figyelmet!

Áldorfai György, PhD hallgató
aldorfai@gmail.com

Prezi